

lisans 33-soz-p23-17-pencere-delillerin-hulasasi-ve-ehl-i-gaflete-meydan-okuma - Set 1

1-) Parçada yeryüzünde bir arada bulunduğu söylenen zıt gibi görünen ilk iki özellik hangileridir? (15 kelime)
Çok kıymetli oluş

2-) Kıymet ile ucuzluğun birlikte anılması neden önemlidir? (17 kelime)
Çünkü normalde pahalı olması

3-) “Karışıklıkla beraber ayrışma” ifadesi yaratılışta hangi ince noktayı öne çıkarır? (11 kelime)
Her şeyin

4-) Hızlı meydana gelişin yanında hangi ölçülü durumdan söz edilir? (10 kelime)
Dengeli, hesaplı

5-) Süratli yaratılış ile denge arasındaki birliktelik hangi yanlış anlayışı bozar? (9 kelime)
Hızlı olan

6-) “İsrafsızlıkla beraber çokluk” bize hangi dengeyi öğretir? (8 kelime)
Bolluk ile

7-) Metindeki benzetmeye göre bu delalet ne kadar açıktır? (12 kelime)
Gündüzün aydınlığı nasıl

8-) Metnin sonunda inkarcıya yöneltilen “tesadüf nerede?” tarzındaki sorular ne tür bir cevap bekler? (12 kelime)
Gerçekte cevap beklemez;

9-) Tesadüfün bu işlere ortak olması neden reddedilir? (12 kelime)
Çünkü bu kadar

lisans 33-soz-p23-17-pencere-delillerin-hulasasi-ve-ehl-i-gaflete-meydan-okuma - Set 2

1-) Parçada yeryüzündeki genel manzaradan çıkarılan ana sonuç nedir? (12 kelime)
Kâinattaki işleyişin, sonsuz

2-) Metin, bolluğun genelde düşürdüğü değeri neden burada kabul etmez? (12 kelime)
Çünkü çokluk olmasına

3-) Çok karışık ortamda her şeyin ayırt edilmesi hangi ilmi gösterir? (9 kelime)
Her şeyi

4-) İşlerin kolay olması, metinde neden başıboşluk anlamına gelmez? (11 kelime)
Çünkü kolaylıkla

5-) Hızlılıkla ölçülülüğün birleşmesi tabiat anlayışına neden uymaz? (14 kelime)
Çünkü şuursuz tabiatla

6-) İsrafsızlıkla çokluğun bir arada bulunması ilahî fiiller hakkında ne bildirir? (11 kelime)
Allah'ın hem

7-) Parçada geçen ilahî isimler hangi ortak anlam etrafında toplanır? (10 kelime)
Kudret, hikmet,

8-) Muhatabın “inatçı ve hakikatten uzak duran” biri olarak anılması, metnin tonunu nasıl etkiler? (9 kelime)
Uyarıcı, sarsıcı

9-) Son bölümdeki sorular okuyucuda hangi fikri uyandırmayı amaçlar? (13 kelime)
Tasadüf ve tabiat

lisans 33-soz-p23-17-pencere-delillerin-hulasasi-ve-ehl-i-gaflete-meydan-okuma - Set 3

1-) Metinde peş peşe sayılan özelliklerin kurulma biçimi nasıl bir düşünce yöntemi oluşturur? (18 kelime)

Birbirine zıt görünen nitelikleri

2-) “Ucuzlukla beraber kıymet” ifadesi ilahî ihsan hakkında ne düşündürür? (10 kelime)

Allah’ın nimetleri

3-) Kolaylıkla meydana gelme ile birlikte hangi başka özellik beraber anılır? (8 kelime)

Yapılıştaki büyük

4-) Kolaylıkla birlikte ihtimam bulunması neden dikkate değerdir? (13 kelime)

Çünkü zorlanmadan yapılan

5-) “Süratle beraber mizan” ifadesi hangi tarz bir yaratmaya işaret eder? (13 kelime)

Acelecilikten uzak, her

6-) Bu kadar çok özelliğin birlikte görülmesi neye delil sayılmaktadır? (15 kelime)

Celal ve kemal

7-) Parçada kullanılan ışık ve güneş benzetmesi neyi açıklamak için kullanılmıştır? (11 kelime)

Yeryüzündeki işaretlerin

8-) Metindeki hitap tarzı daha çok bilgilendirme mi, yoksa yüzleştirme mi taşır? (5 kelime)

Yüzleştirme

9-) Tesadüfün bu işlere karışması için nasıl bir hüküm verilir? (10 kelime)

Bunun son

lisans 33-soz-p23-17-pencere-delillerin-hulasasi-ve-ehl-i-gaflete-meydan-okuma - Set 4

1-) Parçada yeryüzündeki varlıklar hakkında verilen örnekler daha çok hangi bakış açısını güçlendirir? (6 kelime)

Tevhid

2-) Değerli şeylerin çok ve kolay bulunması hangi sonucu destekler? (12 kelime)
Bunun sıradan sebeplerle

3-) Farklı yerlerde bulunma hâli hangi sonuçla birlikte değerlendirilmiştir? (11 kelime)
Ayrı yerlerde

4-) Kolay yaratılışla özenli yapılışın birleşmesi hangi ilahî vasfı destekler? (8 kelime)
Sonsuz kudretin,

5-) Çabuk meydana geliş ile ölçülülüğün birleşmesi neden önemli bir delildir? (10 kelime)
Çünkü hızın

6-) Cömertlik ile düzenin birlikte anılması neyi hissettirir? (9 kelime)
Gelişigüzellik değil,

7-) Allah'ın isimlerine işaret edildiği söylenirken ne anlatılmak istenir? (10 kelime)
Kâinattaki eserlerin,

8-) Işık ve güneş örneği, delilin kuvveti hakkında ne söyler? (11 kelime)
Delilin dolaylı

9-) Tabiata bu işlerden bir kısmını vermek hakkında nasıl bir değerlendirme yapılır? (15 kelime)
Bunun da son

lisans 33-soz-p23-17-pencere-delillerin-hulasasi-ve-ehl-i-gaflete-meydan-okuma - Set 5

1-) Metinde ardışık biçimde sayılan özellikler en genel hâliyle hangi iki alanı birlikte gösterir? (12 kelime)

Hem maddî düzeni

2-) Uzaklık ve dağınıklık bulunmasına rağmen hangi ortaklık dikkat çekmektedir? (9 kelime)

Farklı yerlerdeki

3-) Uzak yerlerde benzer sonuçların çıkması hangi sıfatı akla getirir? (10 kelime)

Her yeri

4-) “Kolaylıkla beraber ihtimam” cümlesi sebeplerin yetersizliğini nasıl sezdirir? (15 kelime)

Çünkü sıradan sebeplerin

5-) Cömertçe bolca verme ile birlikte hangi temel düzen özelliği zikredilir? (8 kelime)

Her şeyin

6-) Bol ihsan ile mutlak düzenin beraber görülmesi hangi yönü öne çıkarır? (11 kelime)

Rahmetin gelişi

7-) Bütün bu sıralamanın sonunda hangi iman esasına kuvvetli vurgu yapılır? (7 kelime)

Allah’ın

8-) Son kısımda muhataba yöneltilen soruların temel amacı nedir? (13 kelime)

İnkârı sarsmak, gafleti

9-) Bütün pasajın ana fikri tek cümleyle nasıl ifade edilebilir? (19 kelime)

Yeryüzündeki düzen, güzellik, ölçü

lisans 33-soz-p23-17-pencere-delillerin-hulasasi-ve-ehl-i-gaflete-meydan-okuma - Set 6

1-) Pasajda yeryüzüne bakıldığında ilk olarak hangi genel tablo görülür? (14 kelime)

Birbirine ters gibi

2-) Çok sayıda unsurun birbirine karışması normalde neyi düşündürürken, parçada bunun tersine hangi durum gösterilir? (10 kelime)

Normalde belirsizlik

3-) Dünyanın farklı bölgelerinde benzerlik görülmesi hangi sonuca götürür? (11 kelime)

Farklı merkezlerden

4-) Zor görünmeyen bir yaratılışta bile büyük özen bulunması hangi yanlış kanaati bozar? (9 kelime)

Kolay olan

5-) Sayıca çok olmak niçin sanatsızlık delili sayılmamıştır? (10 kelime)

Çünkü çokluk

6-) Güzel sanat ile cömertlik arasındaki ilişki nasıl sunulmuştur? (14 kelime)

Sadece çok vermek

7-) Metin, bütün bu işaretlerin sonunda Allah hakkında hangi beş noktayı öne çıkarır? (16 kelime)

Varlığının zorunlu oluşunu, kudretinin

8-) Muhataba “hangi perdeyle kapatacaksın” anlamındaki hitap neyi anlatır? (12 kelime)

Bu hakikatin çok

9-) Pasajın sonunda sorulan sorular okuyucuyu hangi sonuca yönlendirir? (12 kelime)

Gafleti bırakıp bu

CEVAP ANAHTARI

lisans 33-soz-p23-17-pencere-delillerin-hulasasi-ve-ehl-i-gaflete-meydan-okuma - Set 1 - CEVAPLAR

- 1-) Parçada yeryüzünde bir arada bulunduğu söylenen zıt gibi görünen ilk iki özellik hangileridir?
Çok kıymetli oluş ile buna rağmen yaygın ve kolay elde edilir görünüş bir arada zikredilir.
- 2-) Kıymet ile ucuzluğun birlikte anılması neden önemlidir?
Çünkü normalde pahalı olması beklenen şeylerin bol ve kolay sunulması, olağan sebeplerle açıklanamayacak bir ikrama işaret eder.
- 3-) “Karışıklıkla beraber ayrışma” ifadesi yaratılışta hangi ince noktayı öne çıkarır?
Her şeyin kendine uygun biçimde belirlenip diğerlerinden ayırt edildiğini öne çıkarır.
- 4-) Hızlı meydana gelişin yanında hangi ölçülü durumdan söz edilir?
Dengeli, hesaplı ve israfa yer vermeyen bir düzen bulunduğu söylenir.
- 5-) Süratli yaratılış ile denge arasındaki birliktelik hangi yanlış anlayışı bozar?
Hızlı olan şeylerin özensiz ve ölçüsüz olacağı zannını bozar.
- 6-) “İsrafsızlıkla beraber çokluk” bize hangi dengeyi öğretir?
Bolluk ile hikmetli kullanımın bir arada olabileceğini öğretir.
- 7-) Metindeki benzetmeye göre bu delalet ne kadar açıktır?
Gündüzün aydınlığı nasıl güneşi açıkça gösterirse, bu işaretler de aynı açıklıkta gösterir.
- 8-) Metnin sonunda inkarcıya yöneltilen “tesadüf nerede?” tarzındaki sorular ne tür bir cevap bekler?
Gerçekte cevap beklemez; tesadüf ve tabiatın açıklama gücünün olmadığını kabul ettirmeyi amaçlar.
- 9-) Tesadüfün bu işlere ortak olması neden reddedilir?
Çünkü bu kadar ölçülü, sürekli ve hikmetli düzenin rastgelelikle açıklanamayacağı ifade edilir.

lisans 33-soz-p23-17-pencere-delillerin-hulasasi-ve-ehl-i-gaflete-meydan-okuma - Set 2 - CEVAPLAR

- 1-) Parçada yeryüzündeki genel manzaradan çıkarılan ana sonuç nedir?
Kâinattaki işleyişin, sonsuz kudret ve hikmet sahibi bir Rabb'e işaret ettiği sonucudur.
- 2-) Metin, bolluğun genelde düşürdüğü değeri neden burada kabul etmez?
Çünkü çokluk olmasına rağmen ortaya çıkan eserlerde kalite, güzellik ve incelik kaybolmamaktadır.
- 3-) Çok karışık ortamda her şeyin ayırt edilmesi hangi ilmi gösterir?
Her şeyi tek tek bilen kuşatıcı bir ilmi gösterir.
- 4-) İşlerin kolay olması, metinde neden başıboşluk anlamına gelmez?
Çünkü kolaylıkla beraber dikkatli, ince ve özenli bir yapılaş da görülmektedir.
- 5-) Hızlılıkla ölçülülüğün birleşmesi tabiat anlayışına neden uymaz?
Çünkü şuursuz tabiatla hem bu kadar çabukluk hem de böylesine hassas denge birlikte beklenmez.
- 6-) İsrafsızlıkla çokluğun bir arada bulunması ilahî fiiller hakkında ne bildirir?
Allah'ın hem bol verdiğini hem de gereksiz hiçbir iş yapmadığını bildirir.
- 7-) Parçada geçen ilahî isimler hangi ortak anlam etrafında toplanır?
Kudret, hikmet, merhamet ve rububiyetin tek bir Zât'ta toplandığını gösterir.
- 8-) Muhatabın "inatçı ve hakikatten uzak duran" biri olarak anılması, metnin tonunu nasıl etkiler?
Uyarıcı, sarsıcı ve hesap sorucu bir üslup meydana getirir.
- 9-) Son bölümdeki sorular okuyucuda hangi fikri uyandırmayı amaçlar?
Tasadüf ve tabiat açıklamasının çöktüğünü ve geriye ilahî yaratışın kaldığını fark ettirmeyi amaçlar.

lisans 33-soz-p23-17-pencere-delillerin-hulasasi-ve-ehl-i-gaflete-meydan-okuma - Set 3 - CEVAPLAR

- 1-) Metinde peş peşe sayılan özelliklerin kurulma biçimi nasıl bir düşünce yöntemi oluşturur?
Birbirine zıt görünen nitelikleri yan yana getirerek tek bir hikmetli failin zorunlu olduğunu gösteren kademeli bir delil oluşturur.
- 2-) “Ucuzlukla beraber kıymet” ifadesi ilahî ihsan hakkında ne düşündürür?
Allah’ın nimetleri bolca verdiği hâlde onların değerini düşürmeden sunduğunu düşündürür.
- 3-) Kolaylıkla meydana gelme ile birlikte hangi başka özellik beraber anılır?
Yapılıştta büyük bir özen ve dikkat bulunduğu belirtilir.
- 4-) Kolaylıkla birlikte ihtimam bulunması neden dikkate değerdir?
Çünkü zorlanmadan yapılan işlerde bile üstün özen görülmesi, sınırsız kudretle beraber hikmeti gösterir.
- 5-) “Süatle beraber mizan” ifadesi hangi tarz bir yaratmaya işaret eder?
Acelecilikten uzak, her şeyi tam yerinde ve ölçüsünde yapan bir yaratmaya işaret eder.
- 6-) Bu kadar çok özelliğin birlikte görülmesi neye delil sayılmaktadır?
Celal ve kemal sahibi, kudreti tam, hikmetle iş gören, merhametli tek bir Yaratıcıya delil sayılmaktadır.
- 7-) Parçada kullanılan ışık ve güneş benzetmesi neyi açıklamak için kullanılmıştır?
Yeryüzündeki işaretlerin Allah’ın varlığı ve birliğini apaçık göstermesini açıklamak için kullanılmıştır.
- 8-) Metindeki hitap tarzı daha çok bilgilendirme mi, yoksa yüzleştirme mi taşır?
Yüzleştirme tarafı daha ağır basar.
- 9-) Tesadüfün bu işlere karışması için nasıl bir hüküm verilir?
Bunun son derece akıldan uzak ve imkânsıza yakın olduğu bildirilir.

lisans 33-soz-p23-17-pencere-delillerin-hulasasi-ve-ehl-i-gaflete-meydan-okuma - Set 4 - CEVAPLAR

- 1-) Parçada yeryüzündeki varlıklar hakkında verilen örnekler daha çok hangi bakış açısını güçlendirir?
Tevhid merkezli bir bakış açısını güçlendirir.
- 2-) Değerli şeylerin çok ve kolay bulunması hangi sonucu destekler?
Bunun sıradan sebeplerle değil, büyük bir ikram sahibi tarafından verildiği sonucunu destekler.
- 3-) Farklı yerlerde bulunma hâli hangi sonuçla birlikte değerlendirilmiştir?
Aynı yerlerde olsalar da aynı ölçü ve uygunluk içinde olmalarıyla değerlendirilmiştir.
- 4-) Kolay yaratılışla özenli yapılışın birleşmesi hangi ilahî vasfı destekler?
Sonsuz kudretin, ince hikmetle beraber işlediği vasfını destekler.
- 5-) Çabuk meydana geliş ile ölçülülüğün birleşmesi neden önemli bir delildir?
Çünkü hızın düzensizlik doğurmadığını, aksine her şeyin hesapla yapıldığını gösterir.
- 6-) Cömertlik ile düzenin birlikte anılması neyi hissettirir?
Gelişigüzellik değil, bilinçli ikram ve planlı idare bulunduğunu hissettirir.
- 7-) Allah'ın isimlerine işaret edildiği söylenirken ne anlatılmak istenir?
Kâinattaki eserlerin, ilahî sıfat ve isimlerin tecellilerini gösterdiği anlatılmak istenir.
- 8-) Işık ve güneş örneği, delilin kuvveti hakkında ne söyler?
Delilin dolaylı değil, apaçık ve inkârı zor bir açıklıkta olduğunu söyler.
- 9-) Tabiata bu işlerden bir kısmını vermek hakkında nasıl bir değerlendirme yapılır?
Bunun da son derece akıldışı olduğu, tabiata böyle bir güç ve şuur yüklenemeyeceği ifade edilir.

lisans 33-soz-p23-17-pencere-delillerin-hulasasi-ve-ehl-i-gaflete-meydan-okuma - Set 5 - CEVAPLAR

- 1-) Metinde ardışık biçimde sayılan özellikler en genel hâliyle hangi iki alanı birlikte gösterir?
Hem maddî düzeni hem de bu düzenin arkasındaki manevî hikmeti birlikte gösterir.
- 2-) Uzaklık ve dağınıklık bulunmasına rağmen hangi ortaklık dikkat çekmektedir?
Farklı yerlerdeki varlıklar arasında uyum ve benzerlik bulunduğu vurgulanır.
- 3-) Uzak yerlerde benzer sonuçların çıkması hangi sıfatı akla getirir?
Her yeri kuşatan tek bir ilim ve idareyi akla getirir.
- 4-) “Kolaylıkla beraber ihtimam” cümlesi sebeplerin yetersizliğini nasıl sezdirir?
Çünkü sıradan sebeplerin kolayca ama aynı zamanda bu derece hassas ve özenli işler yapamayacağını sezdirir.
- 5-) Cömertçe bolca verme ile birlikte hangi temel düzen özelliği zikredilir?
Her şeyin tam bir intizam içinde bulunması zikredilir.
- 6-) Bol ihsan ile mutlak düzenin beraber görülmesi hangi yönü öne çıkarır?
Rahmetin gelişi güzel değil, tam yerli yerince tecelli ettiğini öne çıkarır.
- 7-) Bütün bu sıralamanın sonunda hangi iman esasına kuvvetli vurgu yapılır?
Allah’ın varlığı ve birliğine kuvvetli vurgu yapılır.
- 8-) Son kısımda muhataba yöneltilen soruların temel amacı nedir?
İnkârı sarsmak, gafleti dağıtmak ve tabiata ya da tesadüfe dayanan açıklamaların yetersizliğini göstermek.
- 9-) Bütün pasajın ana fikri tek cümleyle nasıl ifade edilebilir?
Yeryüzündeki düzen, güzellik, ölçü ve rahmet; tesadüf ya da şüursuz tabiatla değil, tek olan Allah’ın kudret ve hikmetiyle açıklanabilir.

lisans 33-soz-p23-17-pencere-delillerin-hulasasi-ve-ehl-i-gaflete-meydan-okuma - Set 6 - CEVAPLAR

1-) Pasajda yeryüzüne bakıldığında ilk olarak hangi genel tablo görülür?

Birbirine ters gibi duran pek çok özelliğin aynı anda kusursuzca birleştiği bir tablo görülür.

2-) Çok sayıda unsurun birbirine karışması normalde neyi düşündürürken, parçada bunun tersine hangi durum gösterilir?

Normalde belirsizlik beklenirken, burada açık seçiklik ve ayırt edilebilirlik gösterilir.

3-) Dünyanın farklı bölgelerinde benzerlik görülmesi hangi sonuca götürür?

Farklı merkezlerden değil, tek bir kaynaktan gelen düzen bulunduğu sonucuna götürür.

4-) Zor görünmeyen bir yaratılışta bile büyük özen bulunması hangi yanlış kanaati bozar?

Kolay olan işlerin basit ve özensiz olacağı kanaatini bozar.

5-) Sayıca çok olmak niçin sanatsızlık delili sayılmamıştır?

Çünkü çokluk içinde dahi güzellik ve ince sanat devam etmektedir.

6-) Güzel sanat ile cömertlik arasındaki ilişki nasıl sunulmuştur?

Sadece çok vermek değil, verilen şeyleri aynı zamanda güzel ve ince yapmak şeklinde sunulmuştur.

7-) Metin, bütün bu işaretlerin sonunda Allah hakkında hangi beş noktayı öne çıkarır?

Varlığının zorunlu oluşunu, kudretinin kemalini, rububiyetinin güzelliğini, birliğini ve her şeyde tecelli eden tekliğini öne çıkarır.

8-) Muhataba “hangi perdeyle kapatacaksın” anlamındaki hitap neyi anlatır?

Bu hakikatin çok açık olduğunu, inkârın ancak bilinçli bir gafletle sürdürülebileceğini anlatır.

9-) Pasajın sonunda sorulan sorular okuyucuyu hangi sonuca yönlendirir?

Gafleti bırakıp bu düzenin arkasında Allah’ın kudretini ve birliğini kabul etmeye yönlendirir.